

REPUBLIKA HRVATSKA
INSTITUT RUĐER BOŠKOVIĆ
Javni znanstveni institut Republike Hrvatske

PRAVILNIK
O RADU CENTRA ZA ZNANSTVENE
INFORMACIJE INSTITUTA RUĐER
BOŠKOVIĆ

Zagreb, siječanj 2020.

Na temelju članka 15. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti („Narodne novine“, broj: 17/2019, 98/2019) i članka 23. stavak 3. Statuta Instituta Ruđer Bošković, nakon prethodnog savjetovanja sa sindikalnim povjerenicima koji imaju prava i obveze radničkog vijeća, Upravno vijeće Instituta Ruđer Bošković je na svojoj 13. sjednici održanoj dana 30. siječnja 2020. donijelo

PRAVILNIK O RADU CENTRA ZA ZNANSTVENE INFORMACIJE INSTITUTA RUĐER BOŠKOVIĆ

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilnikom uređuje se rad Centra za znanstvene informacije Instituta Ruđer Bošković (u daljnjem tekstu: Centar).
- (2) Ustrojstvo Centra detaljnije se uređuje Pravilnikom o ustroju i Pravilnikom o ustroju radnih mjesta Instituta Ruđer Bošković.
- (3) Ovaj Pravilnik primjenjuje se na radnike Instituta te na ostale korisnike Centra.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose na jednako na muški i ženski spol.

Članak 3.

- (1) Zadaća Centra je podupiranje znanstveno-istraživačke djelatnosti Instituta Ruđer Bošković (u daljnjem tekstu: Institut) osiguravanjem pristupa relevantnim znanstvenim informacijama, pružanjem podrške u vrednovanju znanstvenih aktivnosti Instituta, razvijanjem naprednih usluga, informacijskih sustava i ostale informacijske infrastrukture, pružanjem podrške implementaciji otvorene znanosti te organiziranjem edukacijskih radionica za korisnike.
- (2) Centar samostalno i u suradnji s drugim hrvatskim i međunarodnim ustanovama sustavno radi na organizaciji znanstvenih informacija, razvijajući interoperabilne istraživačke informacijske sustave za potrebe šire akademske i istraživačke zajednice.

Članak 4.

- (1) Rad Centra obavlja se u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, njegovim provedbenim propisima, propisanim standardima te međunarodno prihvaćenim načelima i postupcima knjižničnog poslovanja, pri čemu se Centar rukovodi potrebama svojih korisnika.

- (2) Centar surađuje s drugim domaćim i inozemnim knjižničnim i informacijskim sustavima te sudjeluje u domaćim i međunarodnim projektima iz svoje djelatnosti.
- (3) Institut podržava dodatnu izobrazbu i trajno usavršavanje radnika Centra, kako bi se osigurala njihova visoka kompetencija te unaprijedile usluge Centra.

Članak 5.

- (1) Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti Centar određuje kao javnu knjižnicu u sastavu.
- (2) Prema značajkama svojeg knjižničnog fonda i korisničkoj populaciji Centar je primarno znanstvena knjižnica, ali također i specijalna te visokoškolska knjižnica, usmjerena ka potrebama znanstveno-istraživačkog, nastavnog i stručnog rada Instituta te ostalih osoba koje djeluju u području prirodnih, biomedicinskih, tehničkih i interdisciplinarnih područja znanosti te njima srodnih i graničnih područja.

Članak 6.

- (1) Centar ima štambilj četvrtastog oblika, koji se koristi u poslovanju Centra te za obilježavanje knjižnične građe.
- (2) U prvom redu štambilja upisan je tekst "CENTAR", u drugom redu tekst "ZA ZNANSTVENE INFORMACIJE", u trećem redu tekst "INSTITUT RUĐER BOŠKOVIĆ", a tekst "ZAGREB" u četvrtom redu.

Članak 7.

Centar je smješten u prostoru Instituta, na adresi Bijenička cesta 54, u Zagrebu te u prostoru koji koristi Centar za istraživanje mora, na adresi Giordana Paliage 5, u Rovinju.

Članak 8.

- (1) Radom Centra rukovodi voditelj. Voditelj Centra je odgovoran ravnatelju Instituta za rad Centra.
- (2) Voditelja Centra imenuje ravnatelj na mandat od četiri godine i može biti ponovno imenovan. Ravnatelj može voditelja razriješiti dužnosti i prije isteka mandata.
- (3) Voditelj Centra mora ispunjavati uvjete propisane Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti te Pravilnikom o ustroju radnih mjesta Instituta.

Članak 9.

- (1) U okviru Centra ustrojene su:
 - Knjižnica
 - Odjel za informacijske tehnologije.
- (2) Voditelj Centra obnaša i funkciju voditelja Knjižnice.

II. DJELATNOST CENTRA

Članak 10.

- (1) U Centru se obavlja knjižnična i informacijska djelatnost, djelatnost računalnog programiranja i savjetovanja te s time povezane djelatnosti.
- (2) Zadaće Centra obuhvaćaju:
 - odabir, nabavu, prikupljanje, stručnu i tehničku obradu, pohranu te osiguravanje korištenja tiskane i digitalne knjižnične građe na svim nosačima, medijima i formatima
 - vođenje dokumentacije o knjižničnoj građi i korisnicima
 - izradu biltena, kataloga, bibliografija i drugih informacijskih pomagala
 - sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka
 - sustavno praćenje znanstvene produktivnosti Instituta
 - provođenje bibliometrijskih, altmetrijskih i drugih analiza znanstvene produktivnosti Instituta
 - izdavanje na zahtjev bibliometrijskih i drugih potvrda
 - praćenje razvoja vrednovanja znanstveno-istraživačkog rada u svijetu, promicanje najnovijih trendova na tom području, identificiranje nedostataka u sadašnjem sustavu vrednovanja te predlaganje poboljšanja
 - promociju koncepta otvorene znanosti i otvorenog pristupa znanstvenim informacijama
 - aktivnu podršku implementaciji otvorene znanosti
 - implementaciju i održavanje institucijskog digitalnog repozitorija te pružanje korisničke podrške
 - savjetovanje o autorsko-pravnim pitanjima vezano za znanstvene publikacije
 - savjetovanje i podršku pri izradi plana upravljanja istraživačkim podacima, opisu, pohrani i dugoročnom očuvanju istraživačkih podataka
 - razvoj i održavanje informacijskih infrastruktura i servisa
 - sudjelovanje u domaćim i inozemnim projektima iz djelatnosti Centra
 - pružanje informacijskih usluga korisnicima
 - pružanje podrške izdavačkoj djelatnosti Instituta
 - edukaciju korisnika i knjižničara
 - organizaciju znanstvenih i stručnih skupova iz djelatnosti Centra
 - organizaciju znanstveno-popularnih predavanja te drugih događanja na Institutu i izvan njega
 - administraciju sustava za rezervaciju zajedničkih prostora Instituta za potrebe održavanja predavanja i radionica
 - izradu tjednih kalendara događanja na Institutu i satnica dvorana
 - posudbu računalne i druge opreme
 - savjetodavne usluge iz domene djelatnosti Centra.

Članak 11.

- (1) Centar razvija i održava sljedeće informacijske servise:
 - a) *na nacionalnoj razini:*
 - Hrvatska znanstvena bibliografija - CROSBİ
 - Baza podataka instrumenata za znanstvena istraživanja - Šestar
 - Baza podataka projektnih aktivnosti u znanosti i visokom obrazovanju Republike Hrvatske
 - Tko je tko u hrvatskoj znanosti
 - b) *na razini Instituta:*
 - Repozitorij cjelovitih tekstova Instituta Ruđer Bošković - FULIR
 - Sustav elektroničke nabave dokumenata - SEND
 - Sustav parafiranja elektroničkih dokumenata Instituta Ruđer Bošković - SPEED
 - Sustav za udaljeno pohranjivanje podataka – MojOblak.
- (2) Centar surađuje u razvoju sljedećih informacijskih servisa s bazama podataka:
 - Digitalni akademski arhivi i repozitoriji - DABAR
 - Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa - HRČAK
 - Informacijski sustav o hrvatskoj znanstvenoj djelatnosti - CroRIS.
- (3) Informacijski servisi navedeni u ovome članku koriste se sukladno pravilima i uvjetima korištenja tih servisa, dostupnim na njihovim mrežnim stranicama.

Članak 12.

- (1) Centar obavlja administrativne poslove vezane uz stručnu obradu knjižnične građe, evidencije posudbi i davanja na korištenje knjižnične građe te međuknjižnične posudbe građe, evidencije narudžbi i obavljenih usluga, vodi dokumentaciju nastalu obavljanjem knjižnične i informacijske djelatnosti i slično.
- (2) Opće administrativne poslove za potrebe Centra obavljaju administrativne službe Instituta.

Članak 13.

- (1) Na korištenje knjižnične građe kojoj nije istekao rok autorskopravne zaštite primjenjuju se propisi iz područja autorskog prava.
- (2) Prikupljanje i obrada osobnih podataka u okviru djelatnosti Centra obavlja se u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

III. KNJIŽNIČNI FOND

Članak 14.

Centar odabire, obrađuje, osigurava pristup, pohranjuje i čuva knjižničnu građu u tiskanom i digitalnom obliku.

Članak 15.

- (1) Knjižnični fond Instituta Centar izgrađuje kupnjom, pretplatom, darovanjem, zamjenom, odabirom te ga samostalno stvara kroz svoje digitalne repozitorije i informacijske servise.
- (2) Centar u digitalnim repozitorijima pohranjuje, čuva i, kada je to moguće, daje na korištenje u otvorenom pristupu cjelokupnu znanstveno-istraživačku produkciju Instituta te ostalu vrstu građe.
- (3) Promičući otvorenu znanost, Centar u svoje zbirke ravnopravno uključuje materijale dostupne u otvorenom pristupu.
- (4) Politiku izgradnje knjižničnih zbirki formira voditelj Centra u suradnji sa stručnim vijećem, a u skladu s općeprihvaćenim stručnim načelima i kriterijima, potrebama znanstveno-istraživačkog i stručnog rada, odnosno načelima usklađene nabave na razini matične ustanove, minikonzorcijskoj ili nacionalnoj razini.
- (5) Knjižnična građa koja se nabavlja i/ili izgrađuje putem Centra, vlasništvo je Instituta.

Članak 16.

- (1) Knjižnična građa u tiskanom obliku smještena je u prostorima Centra u Zagrebu i Rovinju, dok je građa u digitalnom obliku smještena na računalnim poslužiteljima Instituta, računalnom oblaku ili na računalnim poslužiteljima drugih ustanova i izdavača.
- (2) Posebno vrijedna i zaštićena građa u tiskanom obliku pohranjena je u trezoru Instituta.

Članak 17.

- (1) Revizija i otpis knjižnične građe i inventara obavlja se u skladu s važećim propisima i pravilnicima.
- (2) Prilikom revizije knjižnične građe, korisnici su dužni radnicima Centra omogućiti uvid u svu posuđenu knjižničnu građu te vezano uz građu postupati u skladu s uputama koje dobiju od radnika Centra.

IV. KORISNICI

Članak 18.

Korisnicima Centra smatraju se:

a) Članovi:

- radnici Instituta
- zaslužni znanstvenici Instituta

b) Ostali korisnici:

- vanjski suradnici Instituta
- druge knjižnice
- ostale fizičke i pravne osobe.

Članak 19.

- (1) Centar je javnog karaktera.
- (2) Korisnici Centra imaju pravo:
 - služiti se cjelokupnom knjižničnom građom pod uvjetima utvrđenim ovim Pravilnikom
 - služiti se čitaonicama i drugim korisničkim prostorijama Centra
 - tražiti informacije i konzultacije od radnika Centra
 - koristiti računalnu opremu namijenjenu korisnicima u čitaonicama Centra.
- (3) Korisnici su dužni upoznati se pravilima korištenja knjižnične građe, a posebice sa svojim pravima i obvezama koje su određene ovim Pravilnikom te drugim primjenjivim aktima Instituta.

Članak 20.

- (1) Korisnici Centra ne plaćaju upisninu/članarinu.
- (2) Radnici Instituta stječu status člana Centra zasnivanjem radnog odnosa na Institutu te im taj status traje za vrijeme trajanja radnog odnosa na Institutu.
- (3) Zaslužni znanstvenici Instituta status člana stječu donošenjem odluke o dodjeli počasnog znanstvenog zvanja.
- (4) Članovi Centra mogu besplatno koristiti usluge Centra, pri čemu su dužni platiti samo troškove nastale Institutu kao izravna posljedica pružanja predmetne usluge (npr. trošak dobavljača u slučaju međuknjižnične posudbe i dostave dokumenata, trošak nabave knjižnične građe na zahtjev, trošak poštarine i sl.).
- (5) Ostali korisnici mogu koristiti pojedine usluge Centra uz naplatu prema važećem cjeniku, ako je istim predviđena mogućnost korištenja određene usluge za ostale korisnike.

Članak 21.

- (1) Prostorije čitaonica Centra otvorene su za korisnike tijekom radnog vremena Centra, navedenog na mrežnim stranicama Centra.
- (2) U čitaonicama Centra treba vladati red i mir, kako bi se djelatnosti Centra mogle nesmetano odvijati.
- (3) Korisničke prostorije mogu se koristiti samo u skladu s njihovom namjenom.
- (4) U čitaonicama i drugim korisničkim prostorijama Centra nije dozvoljeno bučno govoriti, ometati radnike Centra u njihovom radu te druge korisnike, koristiti mobilne telefone, jesti, piti, pušiti, oštećivati knjižničnu građu, uređaje i drugi inventar te se neprimjereno ponašati na bilo koji drugi način.
- (5) Nenamjensko korištenje prostorija ili neprimjereno ponašanje korisnika iz stavka 4. ovoga članka sprečavaju radnici Centra, po potrebi uz pomoć zaštitarske službe Instituta, a u slučaju krajnje potrebe uz pomoć policijskih službenika.
- (6) U slučaju nenamjenskog korištenja prostorija ili neprimjerenog ponašanja iz stavka 4. ovoga članka ravnatelj na prijedlog voditelja Centra takvom korisniku može zabraniti budući pristup korisničkim prostorijama Centra.

V. KORIŠTENJE KNJIŽNIČNE GRAĐE

Članak 22.

- (1) Svi korisnici mogu koristiti knjižničnu građu u čitaonicama Centra, a pravo posudbe tiskane knjižnične građe imaju samo članovi Centra te druge knjižnice.
- (2) Knjižnična građa može se koristiti u prostorima Centra te dati na posudbu na korištenje izvan njih. Knjižnična građa u tiskanom obliku se ne smije dati na korištenje prije stručne i tehničke obrade.
- (3) Za dio knjižnične građe osiguran je slobodan pristup, dok je korištenje preostalog dijela građe potrebno zatražiti od radnika Centra. Korištenje zaštićene i posebno vrijedne građe moguće je uz prethodno pisano odobrenje ravnatelja Instituta.
- (4) Na korištenje izvan Centra u pravilu se ne posuđuju:
 - tiskane serijske publikacije
 - tiskana zbirka ocjenskih radova
 - tiskana referentna zbirka.
- (5) Knjižnična građa u digitalnom obliku dostupna je članovima Centra na temelju konzorcijske pretplate za hrvatsku akademsku zajednicu, odnosno pretplate drugih konzorcija kojih je Institut dio, pretplate Instituta ili na temelju otvorenog pristupa. U skladu s ugovorima o licenciji pristup određenoj digitalnoj građi može biti slobodan ili reguliran IP rasponom Instituta/ostalih akademskih institucija, korištenjem korisničkog imena i lozinke (AAI) i/ili nekog drugog mehanizma regulacije udaljenog pristupa. Centar brine o omogućavanju udaljenog pristupa digitalnoj građi te osigurava iscrpne informacije o načinima pristupa (VPN, proxy i dr.).
- (6) Kupljene digitalne zbirke koriste se u skladu s pravilima korištenja zbirki pojedinih izdavača iz ugovora o licenciji. Digitalne zbirke u otvorenom pristupu koriste se u skladu s napomenama o korištenju osiguravatelja usluge.
- (7) Institut nije odgovoran za eventualna kršenja odredaba ugovora o licenciji izdavača od strane pojedinih korisnika građe.

Članak 23.

- (1) Radnici Instituta mogu odjednom posuditi neograničeni broj jedinica knjižnične građe u tiskanom obliku. Rok posudbe nije unaprijed određen.
- (2) Zaslužni znanstvenici Instituta mogu posuditi odjednom do 10 tiskanih jedinica knjižnične građe, na rok posudbe u trajanju do tri mjeseca.
- (3) Druge knjižnice mogu posuditi odjednom do 10 tiskanih jedinica knjižnične građe, na rok posudbe u trajanju do mjesec dana.
- (4) Posuđenu građu korisnik je dužan vratiti u roku utvrđenom u ovom članku, neoštećenu, na mjestu posudbe u Centru.

Članak 24.

- (1) Radnici u slučaju prestanka radnog odnosa na Institutu ili korištenja studijskog dopusta/neplaćenog dopusta ili sl. u trajanju duljem od mjesec dana, moraju razdužiti svu posuđenu knjižničnu građu što potvrđuju radnici Centra svojim potpisom i štambiljem na razdužnici.
- (2) U određenim slučajevima opravdane potrebe Centar može zatražiti povrat knjižnične građe od korisnika i prije isteka roka posudbe.

Članak 25.

- (1) Korisnici Centra dužni su čuvati knjižničnu građu od svakog oštećenja ili gubitka. U tiskanoj građi nije dozvoljeno bilježiti primjedbe, podcrtavati riječi niti stavljati bilo kakve druge oznake.
- (2) Korisnici koji unište, oštete ili izgube jedinicu knjižnične građe, dužni su Institutu nadoknaditi štetu u novčanoj protivrijednosti ili protivrijednosti u knjižničnoj građi.
- (3) Protuvrijednost u knjižničnoj građi u pravilu se naknađuje istim naslovom uništene/oštećene/izgubljene jedinice knjižnične građe. Voditelj Centra može izuzetno odobriti nadoknadu u drugoj odgovarajućoj jedinici knjižnične građe.
- (4) Visinu novčane naknade za uništenu/oštećenu/izgubljenu jedinicu knjižnične građe određuje Centar prema nabavnoj vrijednosti nove jedinice knjižnične građe u trenutku plaćanja novčane naknade.
- (5) U slučaju da određenu uništenu/oštećenu/izgubljenu jedinicu knjižnične građe više nije moguće nabaviti na tržištu te u slučaju djelomičnog oštećenja na jedinici knjižnične građe, odgovarajuću visinu novčane naknade štete utvrđuje Centar.
- (6) Visinu naknade štete u slučaju uništenja/oštećenja/gubitka zaštićene i posebno vrijedne tiskane građe utvrđuje stručno vijeće.

Članak 26.

- (1) Protiv odluke o visini naknade štete iz članka 25. ovoga Pravilnika Korisnik ima pravo podnijeti prigovor ravnatelju Instituta.
- (2) Odluka ravnatelja o prigovoru iz stavka 1. ovoga članka je konačna.

Članak 27.

- (1) Prilikom posudbe knjižnične građe, korisnik treba građu temeljito pregledati, a u slučaju bilo kakvih nedostataka ili oštećenja građe, o tome treba odmah upozoriti radnika Centra.
- (2) Ako Korisnik nije postupio sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka, rizik odgovornosti za naknadu štete utvrđene prilikom povrata knjižnične građe pada na njegov teret.

VI. STRUČNO VIJEĆE I ODBOR CENTRA

Članak 28.

- (1) Centar ima Stručno vijeće koje čine svi stručni radnici Centra.
- (2) Stručno vijeće obavlja sljedeće zadaće:
 - razmatra i daje mišljenja o stručnim i drugim pitanjima rada i razvitka Centra
 - predlaže način organiziranja i vođenja stručnog rada Centra
 - poduzima druge aktivnosti od značaja za rad Centra.
- (3) Stručno vijeće se sastaje po potrebi, a najmanje dvaput godišnje. Sastanke Stručnog vijeća saziva voditelj Centra te vodi zapisnik sa sastanka.
- (4) Voditelj Centra obavještava ravnatelja Instituta o radu i zaključcima Stručnog vijeća.

Članak 29.

- (1) Centar ima savjetodavno tijelo pod nazivom Odbor Centra.
- (2) Odbor Centra čine voditelj Centra te po jedan znanstvenik iz svake znanstvene struke Instituta.
- (3) Odbor Centra imenuje ravnatelj. Članove Odbora znanstvenike, ravnatelj imenuje na prijedlog odgovarajućih vijeća struke na mandat u trajanju od četiri godine, pri čemu se ista osoba može imenovati najviše dva puta uzastopno. Voditelj Centra je stalni član Odbora. Predsjednika Odbora biraju članovi među sobom.
- (4) Odbor Centra obavlja sljedeće zadaće:
 - vodi brigu o usklađenosti aktivnosti Centra s aktualnim prioritetima i istraživačkim trendovima
 - savjetuje Centar vezano uz politiku nabave znanstvene literature
 - po potrebi razmatra i daje mišljenja o drugim pitanjima iz područja rada Centra.
- (5) Sjednice Odbora Centra održavaju se po potrebi, a najmanje jedanput godišnje. Sjednice Odbora saziva predsjednik Odbora koji priprema materijale za sjednice te vodi zapisnik sa sjednice.
- (6) Predsjednik Odbora obavještava ravnatelja Instituta o radu i zaključcima Odbora.

VII. USLUGE CENTRA

Članak 30.

- (1) Centar korisnicima pruža usluge iz područja svoje djelatnosti.
- (2) Centar kontinuirano prati informacijske potrebe svojih korisnika u skladu s kojima razvija i pruža usluge i informacijske servise.
- (3) Uvjeti, cijene i pravila korištenja usluga Centra mogu biti regulirani posebnim pravilnicima i/ili drugim aktima Instituta.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

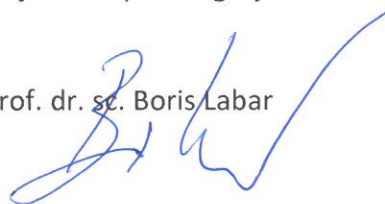
- (1) Ovaj Pravilnik objavljuje se na oglasnoj ploči Instituta, te stupa na snagu osmog dana od dana objave.
- (2) Osim što će se objaviti na oglasnoj ploči, ovaj Pravilnik će se učiniti dostupnim objavom na mrežnim stranicama Instituta.

Broj: 010-9328/3-2019.

U Zagrebu, 31. siječnja 2020.

Predsjednik Upravnog vijeća

prof. dr. sc. Boris Labar

Utvrđuje se da je Pravilnik o radu Centra za znanstvene informacije Instituta Ruđer Bošković objavljen na oglasnoj ploči dana 3. veljače 2020. godine i stupa na snagu dana 11. veljače 2020. godine.

Ravnatelj

dr. sc. David Matthew Smith